

Vastaus kirjalliseen kysymykseen Maahanmuuttoviraston turvapaikkapäätöskriteereistä

Eduskunnan puhemiehelle

Eduskunnan työjärjestyksen 27 §:ssä mainitussa tarkoituksessa Te, Arvoisa puhemies, olette toimittanut asianomaisen ministerin vastattavaksi kansanedustaja Peter Östmanin /kd näin kuuluvan kirjallisen kysymyksen KKV 444/2016 vp:

Onko Maahanmuuttoviraston turvapaikkapäätösten linja tiukentunut poliittisen ohjauksen tuloksena,

otetaanko turvapaikkapäätöksissä huomioon henkilön riski joutua hengenvaaraan hänen kristillisen vakaumuksensa tai pakkoavioliitosta kieltäytymisensä vuoksi ja

miten pakkoavioliittoa Suomeen tai Suomessa pakenevia tyttöjä ja naisia autetaan?

Vastauksena kysymykseen esitän seuraavaa:

Maahanmuuttovirasto arvioi ja ratkaisee turvapaikkahakemukset yksilöllisesti kunkin hakijan kohdalla ajantasaisen lähtömaatiedon perusteella. Maalinjausten muutosten tarkoituksena ei ole ollut katsoa, että kyseisten maiden turvallisuustilanne olisi parantunut nopeasti, vaan ottaa huomioon lähtömaissa, kuten Somaliassa, tapahtunut pidemmän aikavälin myönteinen kehitys. Laajamittaisen maahantulon tilanteessa Maahanmuuttoviraston oli perusteltua päivittää linjauksia, joita ei ollut aiemmin tarkasteltu uudelleen yhtä säännöllisesti kuin nykyisin. Tällä hetkellä maalinjausten tasolla otetaan huomioon useammin päivittyvä tieto maan tilanteesta.

Muuttuneiden linjausten taustalla on ollut myös tarve yhtenäistää turvapaikkapäätöksentekoa muiden EU-maiden kanssa, jotta vetotekijöiden syntymistä Suomeen estettäisiin. EU on edelleen tiivistämässä yhteistä turvapaikkamenettelyään kesällä 2016 annetuilla laajoilla ehdotuksilla järjestelmän uudistamisesta. Ehdotusten mukaan jäsenmailla ei enää olisi nykyisessä määrin mahdollisuutta ylläpitää suotuisampia kansallisia säännöksiä. Muutoksella olisi vaikutuksia myös Suomen lainsäädäntöön.

Turvapaikkapäätökset ratkaistaan ulkomaalaislain mukaisesti ja turvapaikkapuhuttelussa keskitytään nimenomaan sen selvittämiseen, uhkaako henkilöä kotimaassaan sellaiset seikat, joiden vuoksi hänelle tulisi ulkomaalaislain mukaisesti myöntää turvapaikka tai toissijainen suojeluasema. Jos vainon syynä on uskonto tai poliittinen mielipide, täytyvät yleensä turvapaikan myöntämisen edellytykset. Joutuminen kidutuksen tai muun epäinhimillisen tai ihmisarvoa loukkaavaan kohtelun, kuten pakkoavioliiton, kohteeksi on peruste myöntää toissijainen suojeluasema. Turvapaikkapuhuttelussa selvitetään myös hakijan vainoväitteiden ja muun kertomuksen uskottavuutta. Yksinäisten naisten osalta selvitetään myös turvaverkon olemassaolo koti-

Vastaus kirjalliseen kysymykseen KKV 444/2016 vp

maassa. Jos kansainvälisen suojelun edellytykset eivät täyty, oleskelulupa voidaan myöntää myös yksilöllisestä inhimillisestä syystä ulkomaalaislain 52 §:n mukaisesti.

Pakkoavioliitto-tilanne otetaan huomioon myös siten, että jos molemmat puolisot ovat Suomessa turvapaikanhakijoina, päätös annetaan pakkoavioliittotilanteessa tiedoksi erikseen kummallekin puolisolle, niin ettei toinen osapuoli tule tietoiseksi uhrin kertomista asioista. Vastaanotto-keskus ja lastensuojelun viranomaiset huolehtivat konkreettisesta auttamisesta sosiaalityön ja lastensuojelun keinoin.

Helsingissä 5.10.2016

Sisäministeri Paula Risikko